

ŽELJKA PAPIČ
Avstrijski otroci pojejo
slovenske pesmi

POLONA HERCOG
Na poti k
teniškem vrhu

ELENA PEČARIČ
Moja EUtropija

7dni

Pisan kot življenje

22 03. JUNIJ 2009, LETNIK 58, CENA 1,95 EUR

NASTJA MULEJ:
**Trenerka
mišljenja**

DERVIŠI:
**Življenje
je mistika**

Nova kolumna:
Starejši za starejše

MARICA SIRNIK:
**Slastne
prleške
gibanice**

TEMA TEDNA:

**Strupi na
naših policah**

Slavni:
**LADY
GAGA**

Pot je v poskusih

Nastja Mulej je trenerka mišljenja, edina v Sloveniji, ki ima zato celo licenco. Uči namreč po metodi malteškega zdravnika in psihologa dr. Edwarda de Bona. Učenci pa so od vsepovsod, pravi.

Jure Stojan

Razmišljanje primerja z dihanjem. "Vsi mislimo, da znamo dihati in da temu sploh ni treba posvečati pozornosti. Potem pa slišimo o pravilnem dihanju, kako pomaga pri teku, plavanju, sproščanju, proti stresu. Z razmišljanjem morda niti nismo tako zelo zadovoljni in ugotavljamo, da nas čustva preveč zanašajo, da preveč begamo, morda se ne moremo odločiti, vendar si mislimo, da je to pač edini način in da drugače ne gre. Ko pa spoznamo zavestno razmišljanje, na primer po metodi Šest klobukov razmišljanja, vidimo, da lahko pridemo do rezultatov hitreje in učinkoviteje." Nastja Mulej poudari, da pa to nima veze s tem, kaj naj nekdo misli. "De Bonovi tehniki paralelnega in lateralnega razmišljanja sta ravno načina, kako lahko učinkovito premislite in spodbijate ideologije in 'svete krave' kateregakoli izbora," je prepričana.

- Kakšno ozadje imajo vaši učenci?

"Na prvi delavnici sem imela študentko, ki je pripravljala diplomu iz uporabe de Bonove metode Šest klobukov v praksi na sestankih, tri doktorje znanosti (organizacijskih, ekonomskih in tehničnih ved) ter gospo iz zdravstva z magisterijem. Ne vprašajte, kako sem se počutila, a so se vsi vrnili še na drugo delavnico, namenjeno lateralnemu razmišljanju. Torej so začutili korist. Na delavnicah odprtega tipa sem imela zdravnike in arhitekto, fotografe in pravnike, študente in učitelje, ter seveda veliko oseb iz gospodarstva in trženja. So pa to bili to ljudje, ki so po svoji naravi in običajih široki v razmišljanju in željni spremembe. Tudi po imenih podjetij, kadar so na delavnicah enotni delovni timi, lahko vidite raznolikost: Unicef in British Council na eni strani, Halcom in Abanka po drugi, Pristop in Poslovni mediji po tretji strani. Idealno je delati z enotno delovno skupino ali dvema, ki bi morali sodelovati. Vadimo na njihovih primerih, vsi spoznajo enako terminologijo ter dobijo razumevanje za orodja."

- Katera je najbolj produktivna pot do novih zamisli? Je takih poti več?

"Lateralno razmišljanje nas uči, da je edina pot v poskusih. Poskusiš tehniko izvlečka koncepta, če ne gre, poskusiš drugo, morda naključni izbor, morda pa bi bilo bolje, da spodbijaš obstoječe ali pa da se bolj ukvarjaš z iskanjem najbolj primerne fokalne stavke, okoli katerega gradiš razmišljanje. Mnogokrat bomo naleteli na slepe ulice, saj to ni vertikalno razmišljanje, kjer mora vsak naslednji korak odgovarjati prejšnjemu, to je zavestno skakanje iz obstoječe poti. Zato udeležencem delavnic vedno znova polagam na srce, da tovrstno razmišljanje zahteva, vsaj na začetku, veliko več časa in discipline, ven-

☞ V službi tuhtate in tuhtate, pa nič. Med večernim tuširanjem pa vam možgani kar navržejo možno rešitev. ☞

dar pa tudi daje veliko bolj bogate rezultate. Zadnjič smo v pogovoru s fotografijo ugotovili, da je generiranje idej podobno njihovem delu. Kot fotograf posname sto fotografij, da najde tri odlične, tako pri lateralnem razmišljanju generiramo 100 idej, da najdemo tri prebojne. Kar pa je boljše, kot čakati, da se nam sama od sebe porodi ena, precej mlačna, kar se navadno dogaja. Saj veste, kako je običajno: imate problem, v službi ni časa za razmišljanje, ker je treba delati, potem pa vam neke med večernim tuširanjem možgani navržejo neko možno rešitev. In jo sprejmete, saj druge ni. Če želite prerasti svoje okvire, se pač morate malo ukvarjati s svojimi mislimi in jih usmerjati.“

- Ali ta metoda zahteva, da ljudje povsem spremenijo svoje miselne navade?

“Ne, čisto vsakdanjih sploh ni treba. Možgani so bili narejeni za rutino in preveč bi jih obremenjevalo, če bi o vsaki stvari morali razmišljati. Če bi si 11 kosov oblačil kreativno oblačili na vsakega od možnih načinov samo eno minuto, bi za to potrebovali 76 let življenja, je izračunal de Bono. Če bi možgani delovali tako, bi bili neuporabni. Zato moramo biti hvaležni, da so narejeni tako, da so nekreativni. Vsako vhodno informacijo organizirajo v rutinski vzorec in tako ustvarjajo stabilne vzorce za stabilno okolje. Zato se zjutraj zbudite in pomislite: ‘Tako se ponavadi oblačim,’ in se oblečete. Seveda pa

so trenutki, ko je miselne navade koristno spremeniti. Če želite skrajšati sestanke, na primer. Če bi radi energijo za prepire raje usmerili v sprejemanje odločitev, ki jih vsi udeleženci posvojijo. Kadar želimo zadevo natančno preučiti, da si o njej ustvarimo mnenje in sprejmemo naslednje korake. Kadar želimo organizirati svoje misli pred pomembnejšim razgovorom ali nastopom. Kadar želimo uspešno sodelovati z drugimi in uporabiti njihove možgane, kot temu rečem. In seveda, kadar želimo najti nove, drugačne, radikalne, pogumne zamisli, koncepte, alternative.“

- Kako ste postali trenerka mišljenja?

“Oh, to je lepa zgodba. Leta 2000 me je Dragan Sakan, znameniti ‘idea man’, povabil k sodelovanju. On je poleg oglaševalskega posla razvijal tudi različne oblike za spodbujanje kreativnosti. Ena od njih je bila revija New moment, katere urednica sem postala, druga pa ekskluzivne interdisciplinarne delavnice Ideas Campus, katere direktorica sem bila. Leta 2002 je bil povabljen v Atene na neko konferenco in je tam nastopil pred dr. Edwardom de Bonom. Pritegnil ga je s pripovedovanjem o naših projektih in neobvezno sta se dogovorila za sodelovanje. Morate vedeti, da je de Bonovo predavanje takrat stalo 25.000 evrov. Danes je še dražje. Tega si Ideas Campus seveda nikakor ni mogel privoščiti. A jaz sem postala obsedena z njim in mu začela pisati in pošiljati naše materiale. Pet mesecev kasneje pa je poklicala de Bonova asistentka Daniela in potrdila njegov prihod na 3. Ideas Campus avgusta 2003. Brezplačno, seveda. Zaradi izredno natrpanega urnika je prišel samo za dva dni, a smo ga k sreči očarali. Kot najbolje ocenjenega predavatelja, in morate vedeti, da so njegova predavanja izrazito statična, samo on, grafoskop in brezkončna folija z barvastimi flomasti, a z izjemnim tokom misli, živahnih primerjav in ustreznih šal, smo ga seveda povabili tudi na naslednje srečanje. Leta 2005 je ostal z nami teden dni in užival. Nato smo ga povabili še na srečanje idej BeogrAD Festival 2006, ki ga bienalno organizira naša beograjska podružnica... in je spet prišel. Mene kot edino Slovenko, Sakana in še štiri njegove srbske kolege je osebno uvedel v metodo, 60-urni trening za licenco pa je izvedla prej omenjena Daniela. De Bono si je v Beogradu tudi kupil stanovanje in je pred časom, 19. maja, že tretjič zapored tam praznoval svoj rojstni dan.“ ■

Možgani so bili narejeni za rutino.

